

[A. M. Hansen.]

„at man udmærket godt kan tænke sig meget demokratiske og udmærkede frisisdede Tokammersystemer, og man kan saamænd udmærket godt tænke sig Etkammersystemer, hvor det modsatte er Tilfældet.“

Ja, det er rigtigt, deri maa jeg give det ærede Medlem Medhold, og man behøver altsaa ikke at gaa langt for at finde et Eksempel paa, at det ærede Medlem har Ret, for det Forslag, der ligger her fra Venstre, er vel nok et Eksempel paa, at et Etkammersystem kan være ganske det modsatte af frisisindet og demokratisk.

Det undrede mig meget at se Venstres Presse om Udvalgets Betænkning, da den blev forelagt. Det er jo i vore Dage moderne med de store Overskrifter, og man saa nu i Venstres Presse Overskrifter som: Et Forslag — det er Regeringens —, der beskærer Vælgernes Ret. Naar man nu betænkter, at Venstre har forelagt et Forslag om Etkammersystem, som har alle disse Mindretalsrettigheder, saa synes jeg ikke, at Venstres Presse har ret megen Grund til at betegne Flertallets Forslag som et Forslag, der beskærer Vælgernes Ret. Nej, er der noget Forslag, der beskærer Vælgernes Ret, saa er det Venstres, der, uagtet det benævnes rent Etkammersystem, er behæftet med alle et Tokammersystems værste Ulemper.

Over for dette Forslag staar Regeringens, der bygger paa en Rigsdag, udgaaet af een Valgdag og eet Vælgerkorps, og som gennem de Beføjelser, der er givet Den Forenede Rigsdag, sikrer alle de Fordele, som knytter sig til Etkammersystemet, samtidig med, at den Ordning, hvorved Rigsdagen under en vis Del af det almindelige Lovgivningsarbejde deler sig i to Ting, muliggør en Arbejdets Deling under saadanne Former, at det vil virke fremmende paa Sagernes Behandling og samtidig sikre Grundigheden.

Det vil ikke være vanskeligt for Tilhængere af et rent Folkestyre at træffe deres Valg mellem disse to Forslag. Men, siger Venstre, skal der da slet ingen Beskyttelse være for Mindretallene? Dertil skal jeg svare, at i den gældende Forfatning, den, som Venstre mente vi godt kunde beholde en Tid endnu, findes der ingen, naar det er som nu, at Flertallet er ens i begge Ting. Det er jo en Tilstand, vi ogsaa har oplevet i Aarene 1920—24 og 1926—29, da Venstre og Konservative havde Flertal i begge Ting, og dengang hørte man, som sagt, aldrig noget fra

Venstre om, at Mindretallene skulde have Beskyttelse; først efter Landstingsvalget i 1936 har Venstre faaet Øjnene op for, at der bør være Beskyttelse for Mindretallene. Men nu findes en saadan jo i Regeringsforslaget om Folkeafstemning, hvorved der aabnes Mindretallet Adgang til at kræve en vedtagen Lov ud til Vælgernes direkte Afgørelse. Disse Bestemmelser i Flertallets Forslag er jo ikke meget forskellige fra de Bestemmelser, der indeholdes i Venstres, og derfor kan jeg ikke tro, at den Forskel er saa stor, at den kan afstedkomme den store, stærke Kritik fra Venstre. Det er den Ret, Mindretallene skal have — ikke Rigsdagsmindretallene, men Mindretallene ude blandt Vælgerne — til at standse Arbejdet; det er dem, der skal have Ret til at udtale sig om en saadan Lov.

Venstre kritiserer Rigstingets Sammensætning. Jeg vil i den Anledning gerne spørge det ærede Medlem Hr. Krag, hvad hans Mening er med de Udtalelser, han i Fjor fremsatte paa et Møde, og som jeg citerede ved første Behandling, nogle Udtalelser, som det ærede Medlem fremsatte i Sommer, jeg tror paa et Venstremøde i Bække-Kredsen. Det ærede Medlem udtalte:

„Vi bør fastholde Muligheden for at kalde værdifulde saglige Kræfter, som ikke kan gennemgaa den agitatorisk politiske Skærsild, ind til det politiske Arbejde, eller sikre Bevarelsen i det politiske Arbejde af værdifulde Kræfter, som Forholdstalsvalgmaaden har slaaet ud.“

Hvad mener det ærede Medlem med disse Udtalelser? Hvorledes mener det ærede Medlem at dette kan ske? Hvordan skal vi bære os ad med at faa disse Kræfter kaldt ind? I Venstres Forslag er disse Muligheder ikke fastholdt, de er derimod fastholdt i Regeringsforslaget gennem det Landslistevalg, som Venstre saa stærkt kritiserer, og hvorom de paastaar, at paa disse Landslister faar den almindelige Vælger ingen Indflydelse. Jeg kan ikke indrømme Rigtigheden af denne Paastand. Her er aldeles ikke Tale om nogen privilegeret Indflydelse, som Bondepartiet siger, paa tværs af Vælgernes Interesser. Opstillingen af Rigstingskandidater, siger Venstre, vil blive foretaget af Partiernes Spidser eller Ledere. Ja, jeg ved naturligvis ikke, hvordan Venstre tænker sig at opstille sine Landslister, det bliver hvert enkelt Partis Sag. Jeg kunde tænke mig, at Venstre ikke vilde bære sig ad, som vi for vort Partis Vedkommende vil bære os ad; vi vil lade Organisationen afgøre det paa vort Lands-